

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo sextus de Circu[m]cissione d[omi]ni.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

circūcidi: docuit nos spūaliter circūcidi de bere: ne similes simus iudeis iduratis quibus dicebat b. Stephanus Act. viij. Du ra ceruice et incircūcisi cordibus et auribus etc. Horate quod dicit Esa. j. Lavami: mūditi estote: auferite malū cogitationū vestrarū ab oculis meis dicit dñs. Tertiu est exēplū rolerande angustie et penalitatis Tūc em cepit p nobis pati et sanguine sudere. j. Pe. iij. Christo in carne passio et vos eadem cogitatione armamini. Nam ut dicit Bern. Fidelis christi miles vulnera non tenit dum benigni ducis vulnera cōspicit.

Exēplū manifestū in sanctis martyribus qui tā graua tormenta hilariter sustinuerunt: nihil pōderates oēs hōmōi penas cōparatione illius quam p nobis passus est christus etiam a circūcissione sua. Quod si dubitatis circūcissionei dolorem esse magne grauitatis: legite in Gen. xxiiij. ca. quod post circūcissionei illoz qui erant in sichē ciuitate die tertio grauissimus erat dolor: vulneq; adeo quod nullatenus poterāt resistere duob; filijs iacob: symeon et leui dicitur rāpre a sichem filio emor: imo oēs interfecit sunt: etiam ipse emor et filius eius. Non dubitandū quod quā paruulus puer Iesus quod viuacissimi sensus erat et complerōis renerime grauissimuz senserit dolorē in sua circūcissione. Non sit ergo nobis durum pro eo pati. Et vniuersaliter necesse est nobis eum pro viribus imitari: si volumus inter veros christianos numerari. Aug. Christi anus iusticie et bonitatis: pudicie et castitatis: patientie et humilitatis: innocētie et pietatis est nomen. Et tū istud nomē quomodo tibi defendis et vendicas cui de tā plurimis nec pauca subsistunt. Christianus vere est qui non nomine tū sed opere christianus est.

Pro tertio etc. Audistis etc. Forte psumitis de nomine christianitatis. Sed notate: quod dicitur extra de reg. et trans. ad re. l. c. Porrectum. Habitus non facit monachum: sed efficax professio. Ad hoc facit l. sub preterito. De sacrosan. ec. re. et p. i. corum. Donec casum et exponere. Et applica: Notando qualem professionem facimus in susceptione baptismi quod est sacramentum christianitatis. Ideo audiat

quilibet illud. ij. Timof. ij. Labora sic bobus miles christi.

Sermo sextus de Circūcissione dñi.

Quāquam con summari etc. Ut nos redimeret ab omni iniquitate et redederet populum acceptabilem sectatozem bonoz operum. Tit. ij. Voluit quippe christus circūcidi ut nos redimeret etc. Ubi nota tres effectus spiritualis circūcissionei. Primus est habende dispositionis puritas: ut nos redimeret ab omni iniquitate id est mūdaret. Secundus est diuine acceptabilitatis suauitas: sibi populum acceptabilem. Tertius virtuose operatiois sedulitas: sectatozem bonoz operum. De primo Apocal. j. Dilxit nos et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo quod sibi est precium redemptionis nostre. De secundo Apoc. xxi. Ipsi populus eius erunt. De tertio Gal. vi. Opprimur bonum dum tempus habemus.

Primus ar. An uenienter christus fuerit vocatus Iesus: Q. non. Ueritas debet correspondere denūciationi prophetice. sed prophete de christo aliud nomen enūciauerūt. Dicitur enim Esa. viij. Vocabitur nomen eius emanuel. Et ibidem. ix. cap. Vocabitur nomen eius admirabilis consiliarius: deus fortis. Eodem Luc. ij. Vocatum est nomen eius iesus. Respondet Thomas. iij. parte. q. xxxvij. Nomina debent proprietatibus rerum respondere. nomina tamen singulorum quandoque imponunt a tempore: aliquid quando a cognatione: aliquando ab euentu. Nomina autem que diuinitus imponunt aliquid semper signat aliquod gratuitum eis datum diuinitus. Sicut quando Genes. xviij. dictum est abrae: appellaberis abraham: quia patrem multaz gentium constituturē. quia ergo homini christo hoc munus gratie colatum erat ut per ipsum oēs saluarentur: Ideo conuenienter vocatum est nomen eius Iesus. i. saluator propter rationem uenerit saluatoris. In omnibus autem alijs nominibus prophetice prenuñciatis intelligitur et signatur

De Circūcissione domini

hoc nomen iesus quod est significatiuum salutis. **Hec Tho.** Pro fundamento. Ad cognitionē p̄tāt multū facit cognitiō hoīs. **Arist. ij. elenē.** Qui nō sunt p̄tāt sū nomīnū ignari sūt p̄tāt videre vez. **In ecclēa** aut noīa vniū est qđ p̄cipue venerari debem. s. hoc nomen iesus cui suauitatem nemo sufficit p̄templari. Sed heu qđ multi sunt qđ p̄tāt de terrenis z carnalibz curant: qđ p̄tāt Persius. **O curas hoīm o qđ est in rebz inane.** Querit qđ An chīs zc. **Dic rñ. vt s.** Ex qđ potes notare qđ iesus fz tria idiomata. tria hz nomia vt notat **Psid. lib. vij. etym.** In greco sother/in hebreo iesus in latino saluator dicitur. Tres aut saluatores in ye. test. reperiunt hoc nomine insigniti. **Prīm⁹** p̄pter potentiā p̄loz. s. iosue. **Secundus** p̄pter sciam z doctrinā scilz s̄rach qđ composuit ecclēasticū. **Tertius** p̄pter bonitātē iesus iosedech qđ fuit sacerdos. **Poster** aut iesus nos saluauit his tribz. s. p̄tentia/scia/z bonitate. **Io iesus merito dicitur** Bñ aut di. euā gelista. **Vocatū est nomē ei⁹** iesus: nō ab hoībz inpositū. **A deo ei fuit impositū:** p̄ angelū aut denūciatū marie z ioseph: z p̄ eos alijs diuulgatus. **Ex qđ omnibz** p̄clude qđ sit habēda reuerētia ad hoc nomen iesus. **O miseri** pctōres qđ nō verent offendere p̄ssimū iesum. **Lu bria/anari zc.** **Considerate** qđo dulcedinē hui⁹ noīs iesus. **De qđ Bern.** Si scribas nō sapit mihi nisi lego ibi iesū. **Si disputes** aut p̄feras nō sapit mihi nisi sonuerit ibi iesus. **et Rich. d̄ sc̄to Vici.** **Iesus est** nomen fortans pctōrē z brē sp̄s et qđ est iesus nisi saluator: qđ iesus esto mihi iesus. **In quo** noīe est oīs suauitatis sapor. **Figura** **Ero. xvj.** **Dāna** dulcissimū datū est filijs isrl̄ in deserto. **de qđ māna dicitur Sap̄ xvj.** **An geloz** esca nutriti p̄plm tuū z patū p̄anez d̄ celo p̄stitisti illis sine labore oīm delectamentū in se habentē z oīs saporis suauitātē. **Expone** de nomie iesu. **de qđ Bern.** **Iesus** dulcis mēoria dans vera cordis gaudia: sed super mel et omnia dulcis eius presentia.

Pro sc̄do. **In p̄cedenti zc.** **Hic d̄** hoc noīe iesus qđ signat desiderabilē nostrē salutis opationē. **Vñ Hatth. j. Di angelus ad ioseph: vocabis nomen ei⁹**

iesum. **Ipsē em saluū** faciet p̄plm suū a peccatis eoz. **hoc est qđ nomen** desiderādē dulcedinis qm̄ vicz in eo fundat totalis spes nostre salutis. **Spes in quā triplex.** **Spes** venie. **Spes gratie.** **Spes glorie.** **Pro** i noīe iesu fūdat spes venie. **Quis em** pctator non timeat nomen diuine potentie? **Quis** audeat sustinere dñm virtutū: **Sz** ecce iesus dulce refugū i qđ extmanif diuina maiestas z dulcescat p̄as. **Vñ. j. Jo. ij.** **Scribo** vobis filioli mei: qm̄ remittūt vobis pctā vestra per nomen eius qz aduocatū habem⁹ apud patrē iesum ch̄m. **O** dulce confistoriū pctōr penit⁹ p̄orat z postulat: filio⁹ interpellat z impetrat: pat con donat: z sp̄s sanct⁹ mētē lētificat: testimo niū p̄bens remissioīs pctōz. **Ideo** bñ dicitur. **Act. xxij.** **Ab** lue pctā tua inuictō nomine iesu. **Sicut** itaqz sitietī dulcis est fons aq̄ viue: sic pctōz molle pctōz depressio dulce est nomen iesu. **Sc̄do** in nomine iesu fū dat spes gr̄e. **Joan. j.** **Via z veritas** p̄ iesum ch̄m facta est. **Spes** in quā gr̄e illuminatiue qz ad meditationē nomis iesu illuminat intellect⁹: nō solū sup̄ficie ten⁹ aut p̄boz folijs: sz sniaz medullis. **Ipsē em** est lux vera qđ illuminat oēm hoīem venientē in hūc zc. **Joā. j.** **In** hoc siquidē nomine. **Antonius** et ali⁹ patres antiqui qui p̄ cōtemplationē studuerunt: et non in mortuū is litteris et diuinis mysterijs fuerūt mirabiliter eruditi. **Et** tu quantū te a terra subtraxeris et ad iesum solum conuerteris: tanto magis recipies lumen verum. **In** cuius mysterium **Hatth. xvij.** **Discipuli** in montis supercilio oculos leuantes neminē viderunt nisi solum iesum. **Gr̄e** spes gratie inflammatiue. **ideo** **Lantic. j.** **Oleum** effusum nomen tuum. **ideo** adole scētule dilexerūt te nimis: quia videlz ipse anime de nouo in penitētia laborantes que adolescentule dicuntur ardentissimē: excitantur per nomen iesu in amorem eius ad currēdum post dilectum. **Item** spes gratie corroboratiue. **Unde** **Rom. viij.** **Certus** sum qđ neqz mors: neqz vita zc. poterūt nos separare a charitate dei qđ est in christo iesu. **Unde** **Actū. xxj.** **Agabus** propheta tulit zonam Pauli et alligans manus sibi et pedes ait. **Virū** cui⁹ zona hec sic alligabunt iudei in hierusalem

Et sequit. Rñdit Paulus et ait. Ego nō
soli alligari sed et mori par sum in hierl'm
p noie dñi iesu ch̄i rē. Hec alit sunt intel
ligēda nō de noie iesu q̄ntū ad sonū vocis
pncipali vel q̄ntū ad lras septas: s; dñm/
tum est significatiū dei et hoīs saluatoꝝ
mōi. Tertio. In noie iesu fundat spes
glie. qz sicut dicit Act. iij. Nō est aliū nomē
sub celo datū hoīb; in q̄opoz. nos sal. fieri
Hoc est q̄ nomē gl'iosum de q̄ dicere pos/
sum? illud ps. Dñe dñs n̄r q̄admirabile
est no. r. in vni. terra. Mirabile inq; et an/
gelis et hominibus et omni creature. Est
enī mirabil' hui' nois gl'ia in terra. i. in re/
gione viuentiū. s. in celo. Est mirabil' hu/
ius nois gl'ia in terra pegrinātiū. Est mi/
rabilis hui' nois iusticia in terra moriētiū
et peuntū. Ideo dicit Pau. Phil. ij. In no
mine iesu oē ge. flet. ce. ter. et ifer. Nōmē
triūphale et gaudiū angeloz. et leticia
iustoz. et pauoz ifernoz. et spes vere pe/
nitentiū. In te oīs spes venie: gr̄e et glie.
Ad hoc nomen deuoti p̄fugite o p̄ctores
vt p̄issim' iesus ad se vos allieat et couer/
tat. Exēplū. Cōtigit sacerdotē lubricū
eunte ad scel' p̄petrandūz transire nocte p
siluā in q̄ latro stabat oēs spoliāns et occi/
dens. Qui cū eum transeuntē audiret: di/
xit. Quis es tu q̄ hac transis? Sacerdos
rñdit. Ego sum paup seru' iesu ch̄i. Pre
timore enī nesciebat qd rñderet illi. Iterū
latro. Quis es tu? Et ille. Ego sum indi/
gnus seru' iesu ch̄i. Tertio. Quis es tu?
Et sacerdos. Sū inuit' seru' iesu. Latro
q̄ intra se cogitās: dixit clerico. Prop̄ no
men iesu vade in pace. Et tūc latro intra
se cogitabat et rememorabat dicēs Iesus
iesus. Et ecce p̄tute nois Iesu latro
p̄uerus: latrocinū et homicidiū postea p̄
p̄trauit. De mane igit' venit deuotissim'
me ad eundē clerici q̄ erat pleban' vicini/
or hui' silue petēs suā p̄fessionem audiri.
Pleban' autē audiens eū tot flagitia p̄pe/
trasse: q̄sūt dicēs. Quā hec tibi contritio
q̄ tot mala fecisti? Rñdit latro Hac nocte
qdā trāsui p̄ siluā: quē cū velle spoliare:
dixit. Seru' sum iesu. quē dimisi p̄pter no
men iesu Tandēq; nomen iesu replicando
cōtēsum: et de cetero nō diaboli: sed iesu
seru' ero. Sacerdos dixit. Ego sum q̄
p̄trāuit siluā. Bñdictū q̄ sit nomen Iesu

qd me a piculo liberauit et te iustificauit.
Et ego de cetero ero vltioꝝ seruus Iesu:
qz amodo cessabo a fornicatiōe. Patet q̄
reuerendū est nomē iesu: tā venerabile e
q̄ apl's dicit Luk. ij. De q̄d cūq; facis i p̄bo
aut in opatiōe: in nomine iesu facite. Sit q̄
cuiuscūq; videri et op̄is inuitū pariter et n̄
nis. Quā et ecclesia in fine orationū cōiter de
Per dñm n̄m iesum ch̄m rē.

Pro tertio. Audist' rē. Magna q̄ cō
solatio penitentib; in h' noie iesu. Ter
ti enī esse debent de venia. Hoc est enī lex
a deo instituta q̄ p̄terea redemptoz volu/
ti hoc nomē imponi vicz Iesus: qd vtiq;
lex est benigne interpretāda. Dicunt enī iu/
ra. Benigni' sunt leges interpretāde q̄ eaz
volūtas p̄seruet. ff. de legib; et senatusco.
l. Benigni'. Sed tñ multū notādū ē qd
bz. xij. dist. c. Diaconi. in fi. Si duri col/
li fuerim' assidue peccantiūz nō miserabit
de'. Audite. Magna esset criminosis cō
solatio si rex statueret q̄ q̄cūq; cū reueren
tia tunica snā tāgeret: misericordiam inueniret
et gl'iaz. Sed et vltū timere deberet negli
geres si addiderit q̄ si criminosis distu/
lerit tunica regia tāgere: irreuocabili mo
reret. Expone et applica notādo illd' Eccl
v. Ne tardes conuertit ad dñm: et ne differ
ras d' die in die. subito enī veniet ira illi'.

Pro Epiphania dñi Sermo p̄m'.

Surge illumi
nare hierl'm. Esa. ix. Venit lu
mē tuum. ibidē. Lumen inquā

Supnaturalis scie. (triplex

Spualis gratie
Eternalis glorie.

Primo Esa. ix. Populus q̄ ambulabat
in tenebris. s. ignorātie vidit lucē magnā.
Secūdo ibidē. Habitātib; in regione vni/
bre n̄dit lux orta est eis. De tertio Ps.
In lumine tuo videbūm' lumen.

Surge rē. Tres articuli. In primo vt
in alijs. In secūdo fiet themat' specialis ap
plicatio p̄nt' solēnitat' cōmēdatiua.

Pro p̄mo An possit hō ex libero arbi
trio surgere a p̄ctō absq; di grā: Qz
sic. Inter grām et culpā mediat inocētia q̄
bz pot sine grā. Contra. Rom. ij. Iustu